

СИСТЕМА БПД: РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Системі БПД виповнилося 5 років, і головним її результатом є те, що повністю впроваджено в життя Закон України «Про безоплатну правову допомогу», прийнятий 2011 року.

ЩО ТАКЕ СИСТЕМА БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ?

121

ЦЕНТР
З НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ
ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

ПОНАД

1 ТИС.

ШТАТНИХ ЮРИСТІВ

5 ТИС.

САМОЗАЙНЯТИХ АДВОКАТІВ,
КОТРІ НАДАЮТЬ ТАКУ ДОПОМОГУ

Цілодобово функціонує єдиний телефонний номер системи БПД – 0 800 213 103, який обслуговується всеукраїнським кон-

тактним центром безоплатної правової допомоги. Завдяки цьому, можна оперативно реагувати на повідомлення про затримання осіб, на звернення громадян про надання правової допомоги та на проблемні питання, які вони порушують сьогодні.

За 5 років було 232 тис. випадків захисту підозрюваних і обвинувачених. Раніше не існувало раннього доступу до правової допомоги у кримінальних провадженнях (протягом 2 годин з моменту затримання), як це забезпечується з 1.01.2013 р. Ухвалено майже 500 виправдувальних вироків; майже 2 тис. рішень про закриття кримінального провадження за відсутністю складу або події злочину; у 13,5 тис. випадків засуджених було звільнено від відбування покарання з випробуванням; у понад 6 тис. випадків було призначено мінімальне у межах санкції або більш м'яке

покарання, ніж передбачене законом; у майже 3,5 тис. випадків вдалося домогтися зменшення обсягу обвинувачення.

ПО ДОПОМОГУ ЗВЕРНУЛОСЯ

130 ТИС.

ОСІБ

100 ТИС.

З НИХ ОТРИМАЛИ
ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ТА МАЙЖЕ

23 ТИС.

БУЛО ПРИЗНАЧЕНО АДВОКАТА
АБО ШТАТНОГО ЮРИСТА ЦЕНТРУ

ПРОБЛЕМИ, З ЯКИМИ ПРИХОДЯТЬ КЛІЄНТИ, ЦЕ:
СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ; ЖИТЛОВЕ, СІМЕЙНЕ, СПАДКОВЕ, ДОГОВІРНЕ ТА ТРУДОВЕ ПРАВО.

ЗА СЛОВАМИ АНДРІЯ ВИШНЕВСЬКОГО, ДИРЕКТОРА КООРДИНАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ
З НАДАННЯ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ, Є ТРИ ПРІОРИТЕТИ СИСТЕМИ БПД.

ПРІОРИТЕТ НОМЕР ОДИН – переорієнтація всієї системи з власне надання правової допомоги конкретним клієнтам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад. Одним з інструментів його реалізації є розширення мережі точок доступу до правової мережі, а саме: створення 400 бюро правової допомоги в усіх районах і містах.

ПРІОРИТЕТ НОМЕР ДВА – створення ефективної системи управління правовими знаннями. До кінця цього року мають відкрити п'ять ресурсно-комунікаційних платформ у Києві, Харкові, Дніпрі, Одесі та Львові, які стануть основою інфраструктури системи управління правовими знаннями.

ПРІОРИТЕТ НОМЕР ТРИ – децентралізація власне системи БПД, перехід від ієрархічної моделі підпорядкованих державних установ до мережі незалежних провайдерів БПД, мінімізація адміністративних витрат тощо.

У вересні в Києві на брифінгу було представлено висновки та рекомендації звіту Ради Європи за результатами оцінювання системи безоплатної правової допомоги в Україні. Голова Офісу Ради Європи Мортен Енберг повідомив, що Рада Європи продовжуватиме співпрацю із Міністерством юстиції України та Координаційним центром щодо покращення функціонування системи надання БВПД і забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги.

Директор Координаційного центру з надання правової допомоги Андрій Вишневський про найважливіші висновки експертного оцінювання зазначив: «Підкреслено переваги системи призначення адвокатів, запровадженої Законом України «Про

безоплатну правову допомогу», що істотно підвищила незалежність адвокатів, які надають БВПД, розірвавши небезпечні зв'язки між поліцією, органами досудового розслідування, судами, з одного боку, та адвокатами, з іншого боку. Не встановлено ознак втручання з боку держави в надання чи відмову в наданні БВПД. Наголошено на важливості того, аби зовнішні сили (з боку Уряду, Мін'юсту, поліції, прокуратури або Національної асоціації адвокатів) не могли втручатись у розподіл центрами з надання БВПД доручень для надання правової допомоги серед адвокатів. Рекомендовано, щоб Координаційний центр мав консультативну чи наглядову раду, склад якої має затверджувати Міністерство юстиції України». ■

МІНІСТР ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ПАВЛО ПЕТРЕНКО НА БРИФІНГУ ЗАЯВИВ:
«МИ ПОЧАЛИ БУДУВАТИ ДІЙСНО ЕФЕКТИВНУ СИСТЕМУ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ,
ЯКА СТАЛА ОДНИМ ІЗ ГОЛОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ РЕФОРМИ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ.
МІН'ЮСТ ПОЧАВ ВИКОНУВАТИ СВОЇ ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ:
ПРОСВІТНИЦЬКУ РОБОТУ, ЗАХИСТ ПРАВ ГРОМАДЯН І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ.
МЕНІ ПРИЄМНО КОНСТАТУВАТИ, ЩО СИСТЕМА БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ
В УКРАЇНІ ВІДБУЛАСЯ, І ЦЕ ОДНА З НАЙБІЛЬШ ЕФЕКТИВНИХ СИСТЕМ
НА ТЕРЕНАХ ЄВРОПИ, ЯКА ПОВНІСТЮ ВІДПОВІДАЄ СТАНДАРТАМ ДОСТУПУ
ДО ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ, ЗАКЛАДЕНИМ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ КОНВЕНЦІЇ З ПРАВ ЛЮДИНИ».